

Milí naši drahí! **Zvesť veľkonočného rána je najúžasnejším svedectvom kresťanskej cirkvi o Božej láske** a záujme o človeka. Veď všetky dejiny stvorených ľudí, izraelského národa, aj celej ďalšej civilizácie by vyšli úplne nazmar, keby Kristus nebol prišiel na zem a neukázal, že má moc nad smrťou. *Nebyť veľkonočného rána* v Jeho živote, bolo by zbytočné všetko namáhanie sa, vyučovanie učeníkov, utrpenia počas vlády Pontského Piláta, ba zbytočná by bola aj potupujúca smrť na dreve golgotského kríža. *Bez veľkonočného rána* by Ježiš ostal v hrobe a dnes by sa možno o Ňom písalo ako o nejakom historickom učiteľovi, rabínovi, ktorý zaviedol novú, síce zaujímavú filozofickú a náboženskú školu o Bohu a živote človeka. A možno by sa na Neho aj celkom zabudlo, ako sa v prachu zabudnutia stratilo veľa významných ľudí minulosti. A napokon – *bez veľkonočného rána* by bolo aj naše kresťanstvo celkom zbytočné (1K 15,17), bolo by iba naháňaním sa za vzdušnými zámkami a nereálnym snom.

Lenže - *bez veľkonočného rána* s prázdnyh hrobom by stále ostávala otvorená aj otázka, ako sa dostať do neba, k Pánu Bohu. Stačili by všetky naše skutky, prinášané obete, ktoré by nás nijako nerobili dokonalejšími? Celkom iste nie! Ľudia by boli stratení. Stále by iba snivali o nejakom helenistickom Elysiu, mieste, kde snáď sú mŕtvi a odkiaľ niet návratu. Ani nijakej ďalšej perspektívy. Mŕtvi by boli mŕtvi a to, či prežijú aspoň v spomienkach ďalších generácií, by záležalo iba od ich potomkov. Život by bol skutočne len a iba horiacou sviečkou, ktorá raz dohorí a potom, potom jej už niet. Za chvíľu vymizne aj teplo, ktoré po nej ostalo a dym z jej ohňa sa zanedlho vyvetrá. Takéto nejaké vyjadrenia o živote a smrti aj dnes počúvame z úst sveta a ľudí, ktorí nežijú s Bohom.

Veľkonočná zvesť o Vzkriesenom nám prináša celkom inú nádej. **Moc smrti bola zlomená** a na Kristovom víťazstve nad ňou teraz staviame aj my svoju vieru a dúfanie. **Veď to Pán Boh urobil pre nás, kvôli nám.** Vo veľkonočné ráno ostal hrob prázdny, pretože **Ježiš, ten, ktorý bol mŕtvy, VSTAL!!!** Bol prvým zo všetkých, ktorých sa týka vzkriesenie. Máme radosť, naplnenie našich nádejí. Veru, potešenie je namieste. Už nie iba ničota smrti a tmavé otázky po nej, ale večný život v Božom kráľovstve!

Milí naši bratia a sestry, **prajeme vám aj z vašej fary krásne a požehnané sviatky.** Sú síce obmedzené kvôli opatreniam, nech nám však nič nezveďme radosť z našich srdc, že aj naša smrť a smrť našich blízkych je Kristovým vzkriesením zlomená! **Buďte požehnaní vo svojich domácnostiach, nech kvety tejto Božej lásky kvitnú aj vo vašich srdciach a postupne prinášajú ovocie Ducha svätého** (G 5,22-23), ktorým skrášlime a dochutíme tento svet.

Do schránok dostávate iba jednu kázeň na Veľkú noc, na internete si však budete môcť pozrieť dve pobožnosti – aj na nedeľu (tá bude malým prekvapením, aj s pastierskym listom zboru biskupov v podaní samotného gen. biskupa ECAV Ivana Elku), aj na pondelok (s touto kázňou). Nech vám pomôže prežiť posvätené veľkonočné chvíle v našom Pánovi Ježišovi Kristovi!

Modlime sa spolu:

Vzkriesený Pane náš Ježiši Kriste, ktorý si sa obetoval za nás, očistil si nás od kvasu pochybností a utvrdil si nás vo viere, prosíme, prebud' naše srdcia k radosti a odvahe, aby sme smelo a verne svedčili o Tebe a o Tvojej pravde. Daj nám podľa Tvojej vôle poznať svoje životné poslanie a úprimne sa tešiť, že skrze Teba máme otvorený prístup k nebeskému Otcovi. Zachovaj nás v spoločenstve Tebou vykúpených teraz i na veky vekov. Amen.

Z veľkonočných piesní vám odporúčame tieto:

135,136,128, 152,132

biblické texty :

1Sam. 2,1-110

1K 15,1-11

Mk 16,1-8

Modlime sa aj:

- za veľkonočnú radosť pre kresťanov, ktorí sú aj v týchto časoch prenasledovaní v rôznych krajinách
- za rodiny, kde nevládne pokoj, ale majú to náročné pre narušené vzťahy
- za tých, ktorí prežijú aj tieto sviatky v osamelosti a to nielen kvôli pandémie

Tel. čísla: 0918 828 307 – Ľ. Beňo; 0918 828 309 – M. Beňová; mail: ecav@rankovce.sk. **Vaši farárovci**

Čo ste počuli od počiatku, nech zostáva vo vás.

Ak zostane vo vás, čo ste počuli od počiatku, aj vy zostanete v Synovi a v Otcovi. 1J 2,24

Židom 10,1-10: „1 Lebo zákon, ktorý je len tieňom budúcich hodnôt, a nie samým obrazom vecí, nemôže tými istými obeťami, každoročne nepretržite prinášanými, zdokonaľiť tých, čo sa ním približujú (k Bohu). 2 Či by ich inak neprestali prinášať? Ved' tí, čo konajú bohoslužbu, nemali by viac vedomie hriechu, keby boli už raz navždy očistení. 3 A predsa z roka na rok pripomínajú hriechy, 4 lebo krv býkov a kozlov nemôže zahľadiť hriechy. 5 Preto pri svojom príchode na svet hovorí: Obete ani dary si nechcel, ale dal si mi telo: 6 v zápalných obetiach a v obetiach za hriech nemal si záľúbenie. 7 Vtedy som povedal: Ajhľa, idem, ved' v Knihe je napísané o mne, aby som plnil, Bože, Tvoju vôľu. 8 Najprv teda hovorí: Obete ani dary, ani zápalné obete, ani obete za hriechy si nechcel, ani si nemal v nich záľúbenie, hoci ich prinášajú podľa zákona. 9 Len potom povedal: Ajhľa, idem, aby som plnil Tvoju vôľu. Ruší prvé, aby ustanovil druhé. 10 Podľa tejto vôle sme posvätení tým, že Ježiš Kristus raz navždy obetoval svoje telo.“

Milí naši, **Veľká noc je výnimočným sviatkom** pre ľudstvo bez ohľadu na to, v akých problémoch sa aktuálne nachádza. Tohtoročné sviatky sú iné, ako inokedy, hoci podobné tým vlnajším. Ani vtedy sme si nemohli prísť pripomenúť a s radosťou osláviť evanjelium, radostnú informáciu o smrti smrti, jej zániku – o veľkom víťazstve Pána Ježiša Krista, keď slávne vyšiel z hrobu. Ako svedčí apoštol (1K 15,23), **Kristus je prvotinou vzkriesenia**, to znamená, že je prvým, no nie posledným. Po Ňom budú nasledovať aj všetci ostatní, s veľkou radosťou tí, ktorí sú Jeho, ktorí Mu patria.

Tak ako, milí bratia a sestry, **počítate aj vy s tým, že i vaša smrť je Kristom zlomená?** Že aj vy – až sa raz pominiete – vstanete opäť vzkriesení? Dajme si na to pozor, kvôli čomu bude ten ktorý z nás vzkriesený!

Kým vo veľkonočnú nedeľu býva spravidla kázeň radostnou zvesťou o Pánovi Ježišovi, veľkonočný pondelok sa už viac zaoberá zmyslom Veľkej noci, jej dôvodom a našou vierou vo vzkriesenie.

Aké možnosti má človek v tomto živote? Čo príde po ňom? Bude tam vôbec niečo?

Skeptickí vedci tvrdia, že vyhasnutím životných funkcií skončí aj život. Všetky zážitky na prahu smrti, ako im ľudovo hovoríme „klinická smrť“, sú len výplodom zbožnej fantázie. Avšak medzi nami existuje tak veľa svedkov, že niečo predsa len pri odchádzaní a počas resuscitácie (lekárskom oživovaní) prežili, že to nejde len tak vyhodit' z hlavy von. **Niečo tam, za prahom telesnej smrti skutočne je a my cez Kristovo posolstvo vyznávame, že je to večný život alebo večná smrť.** Záleží len na nás, na ktorú stranu sa dostaneme.

Veľmi plytkým rozmyšľaním sa mnohí nazdávajú, že treba byť dobrými a bude všetko dobré. Že práve takto sa dostaneme do neba. Ale – ruku na srdce – **no kto z nás je naozaj dobrý?** (Mk 10,18) Taký dobrý, že si nebo skutočne zaslúži?

Biblia hovorí, že takého človeka na zemi niet. (R 3,10) Podľa toho pre nás nie je určené nebo, hovorme si mu ako chceme: futbalové, herecké, spisovateľské nebo. **Preto, že nie sme dobrí, že nie sme „spravodliví“, je pre nás v skutočnosti určené presne to druhé miesto, o ktorom tak neradi počúvame.**

Ale tak potom je tento život jedna veľká - beznádej. Či nie? No áno, nik nie je taký dobrý, aby si zaslúžil svoje miesto tam, kam chceme všetci prísť. A ak si budeme nahovárať opak a pred oči maľovať obraz dokonalého samého seba, tak to bude márne a klamlivé.

Čo všetko sa ľudia už pokúsili urobiť preto, aby do-

siahli nebo! Kým ešte nebol na tomto svete Ježiš Kristus, Pán Boh dal ľuďom možnosť dodržiavať Jeho **zákon**. A oni sa snažili, snažili veľmi pozorne. Lenže márne, ich snaha nebola to, čo by stačilo.

Je to podobné, ako keď učiteľ od žiaka v škole očakáva dobré výsledky. Ale žiak namiesto toho, aby sa snažil chápať, aby zvládol učivo, tak nosí do školy učiteľovi darčeky, otvára mu dvere s úctivým pozdravom, necháva ho pozdravovať ... Snáď nečakáte, že za takéto správanie si nejako zaslúži dobrú známku z matematiky?

Nie, dokonca **ani Boží zákon pre Židov nebol napokon dostačujúci.** Bol iba zatiaľ, dočasným. Takým obrazom, ikonou toho, čo Pán Boh pre ľudí pripravil. **Nižaké obetovanie či obetovanie sa nestačí, neurobí nás dobrými, ani spravodlivými.** V našej moci nie je nič také.

Aby sme mali východisko, **všetko pre to urobil Pán Boh sám. Nechal zomrieť svojho Syna**, to sme si pripomenuli na Veľký piatok, a teraz, na Veľkonočné sviatky ukazuje, aký to má pre nás význam. Že **Jeho smrťou bolo učinené zadost' smrti, dokončený bol zákon, to, čo malo neustále zomierať – človek, má v Ježišovi Kristovi svoje vzkriesenie.**

Nebudme unavení a frustrovaní ani z našich dní, hoci majú svoje problémy a aj ťažkosti. Teraz sme mohli vidieť, že tie skutočné problémy a ťažkosti vládli nad nami do Veľkonočných udalostí, ale Pán Boh nám dal z nich východisko. **Kristus zomrel, aj vstal z mŕtvych. Toto je to riešenie. Haleluja!**

Nie naše obete, nie naše dary, nie naše zásluhy alebo iba naša námaha a snaženie nám otvárajú dvere neba. **Kristus to pre nás vyriešil raz navždy, staré je za nami, žijeme novou zmluvou medzi Bohom a nami, spečatenou Jeho krvou.** Tak nás miloval, že toto pre nás urobil, aby každý, kto Mu verí, mal nebo, mal svoj večný život. (J 3,16)

Preto sa nebojíme, ved' **vieme, že Pán Boh má o nás veľký záujem.** To nie je iba záujem dávnych dní, pred dvetisíc rokmi, keď poslal na svet svojho Syna. On neprišiel iba kvôli generácii, ktorá vtedy žila. On prišiel kvôli všetkým generáciám, aj tej našej, súčasnej.

Veríme Mu, ved' sme Jeho, podľa Jeho vôle posvätení, krstom zapojení do Jeho tela. Preto ani v problémoch doby nie sme sami. **Je s nami On a ani v čase odchádzania z tohto sveta sami nebudeme, pretože nám slávnym veľkonočným vzkriesením svojho Syna daroval aj naše vzkriesenie pre večný život, pre nebo. Amen.**

kompozícia kázne:

ROVNAKÝ ODKAZ VEĽKEJ NOCI:

1. Z Božieho pohľadu na človeka

2. Z nášho pohľadu aj dnes

→ Pán Boh má o nás záujem

Modlitba: Drahý a svätý Pane Bože, vo svojej milosti k nám, ľudom, nepochopiteľný. Čo všetko si pre nás urobil, aby my – v mnohom zlí a nevďační – sme mali šancu žiť opäť v Tvojej prítomnosti. Dnes je už druhý deň, ako si pripomínáme slávne vzkriesenie Tvojho Syna, nášho Pána Ježiša Krista. Jeho víťazstvom nad smrťou je aj naša smrť porazená, veď On tým prvým, ktorý prerazil stenu medzi nami a Tebou, vystavanú našimi hriechmi a vinami. On ukázal, kadiaľ máme aj my ísť a že práve Jeho máme nasledovať vo všetkom, čo len môžeme. Radujeme sa z toho, Pane, že On je opäť živý a že život priniesol aj nám. Pomôž nám v našom boji o vytrvalosť viery, aby sme boli stále pri Tebe a tešili sa z toho, že nielen Tvoja minulosť v hrobe pod Golgotou bola víťazstvom, ale aj naša budúcnosť s Tebou bude presne taká istá! Amen.

Veľkonočný pondelok býva v našich končinách preplnený pozostatkami starých zvykov (zvlášť na vidieku), aj keď aj tie v čase individualizmu pomaly vyhasínajú. Navyše čas pandémie viacerých uzatvárajú v domácnostiach, sviatky sú preto oveľa viac citlivo vnímané, než iné dni roka. Pred rokom bol dokonca prísny lockdown, teraz je iba na báze odporúčaní, hoci je situácia horšia, ale väčšina už dostala rozum a covid nepovažujú za výmysel a niečo, čo „sa nám nemôže stať“.

Ak je svet taký, aký je, vyvstáva otázka: Čo máme ešte dnes z Veľkej noci?

Podobne ľudstvo – človeka ako takého v Božom celkovom pohľade vidíme ako takého, ktorý je stratený a beznádejný, aj unavený z krátkeho života, aký má. Pán Boh do toho prichádza so svojím Synom, aby pomohol, aby riešil situáciu človeka a vyvrcholením tejto Jeho pomoci je Veľká noc.

V tomto je jej odkaz aj do dnešných dní: Pán Boh rieši tento svet, nič nie je také stratené a zúfalo zbytočné, aby sme prepadali malomyselnosti.

Podľa navrhutej témy v Agende: Vskutku vstal Pán, v staršej: Veľkonočná viera, evanjelium – Emauskí učeníci L 24,13n.

List Židom neznámeho autora vysvetľuje kresťanom spomedzi Židov (a aj Židom ako takým), že s Kristom prišiel vlastne v podstate nový eón, doba nových možností. Spoliehanie na obeť skončila, opona v chráme je roztrhnutá, je tu doba Novej zmluvy. Nič, nič nie je stratené.

10. kapitola je úzkym nadväzovaním na predošlé kapitoly s jasným poslanstvom: obeť prestali, veľkňaz Ježiš Kristus raz navždy obetoval najdôležitejšiu obeť platnú pre všetkých.

k veršom:

v. 1: Zákon je len tŕňou budúcich hodnôt – v gr. je použité slovo SKIA, čo znamená tieň, ale aj ikona, či predobraz. Keď vnímame Krista ako hlavný Boží plán spásy pre celé dejiny spásy, čím bol potom mojžišovský zákon celých generácií predtým? Predobrazom, ikonou (symbolom) toho, čo ešte len bude – teda v Kristovi nastalo. Nebol priamym obrazom (EIKÓN), zobrazením, ktorý by mal vlastne platnosť sám o sebe (podobne ako platná bankovka je obrazom hodnoty, ktorú predstavuje, a predsa ona stačí na to, aby sme ňou platili).

Ak by tak bolo, tak by sa ľudstvo neprestajnými obeťami stále zdokonaľovalo, až by bolo bližšie a bližšie pri Bohu. Ale ľudstvo ostalo stále hriešne...

v. 2: Keby sa ľudia zdokonalili – až k priblíženiu sa Bohu, tak by nastal okamih, keby ich už ani nemuseli prinášať. Už by ani nevedeli, za čo ich už potom prinášať. A oni ich prinášali stále.

v. 3: Práve naopak: neustále obeť pripomínali, ako človek stále potrebuje Božiu milosť, že je stále hriešny

v. 4: Paradox: krv zvierat nemôže človeka zachrániť. Avšak v mojžišovskom zákone sa píše, že obeť sa prinášajú práve na odpustenie hriechov - 3M 16,34. No hneď v tom istom zákone sa píše, že napriek prinášaným obetiam Boh trestá hriechy až do ďalších generácií (4M 14,18). Jednoducho – také jednoduché nie je. Krv zvierat nie je postačujúcim platidlom. Zvlášť keď neskôr dochádzalo aj ku špekuláciám pri obetnej praxi (Mal 1,7-8).

v. 5-6: Autor listu veľmi odvážne používa citát zo Ž 40,7-9 (samozrejme citovaný z LXX, preto ten malý nesúlad v citáte z „našej“ SZ) a vkladá ho prorocky do úst Pána Ježiša. Mierne mení aj citát, namiesto „uši si mi otvoril“ hovorí „dal si mi telo“. Pravdepodobne to bolo kvôli nastupujúcemu doketizmu, v ktorom Krista považovali dobre nie iba za prelud, klam zraku a sluchu. Preto rovno: telo si mi dal (porovnaj 1J 1,1n). Autor prináša myšlienku, že Kristus práve preto prišiel, pretože Otec v skutočnosti nestojí o obeť človeka. Bez Neho človek nemal šancu, bol stratený.

v. 7: Kristova odpoveď: Dobré, idem, veď to je moja úloha, poslanie. Opäť odkaz na Ž 40 (v. 9), aj keď trochu problematický: V našom preklade to nezaznie, ale spomína sa nie iba „Kniha“, lež „Zvitok knihy“ (tak ekum. pr., Rohaček: „záhlavie“). Tým akoby nešlo o zmysel celej „Starej“ zmluvy, ale iba o jednu časť. Zrejme mal autor k dispozícii na jednom pergamene práve tento žalm, preto spomína konkrétny zvitok. Možno bol ten žalm samostatne rozšírený, aspoň v jeho okolí.

v. 8: Zopakovanie a parafrázovanie citátu použitého vo v. 5-7. Spomínajú sa všetky štyri druhy sz obetí (krvavé, dary, zápalné aj za hriechy /pokrmové/), všetky spomenuté už aj vyššie vo veršoch 5-6. Rozdiel je v gramatickom čísle (vidieť to iba v origináli, z prekladov to dodržiava iba Roh., kat., aj jehov.), vo v. 5 (iba) sú v singulári (ako citát), tu v myšlienke ich zbytočného používania sú v pluráli. Ani ich opakované prinášanie nič nemení na situácii a nelepší ju. Hoci by ich prinášali ako presne, dodržiavajúc každú čiaročku zákona.

v. 9: Najprv teda obeť nič nepomáhali, aj na to slúžil zákon, aby to bolo zjavné, nijaké ľudské skutky, až potom prichádza Kristus, aby naplnil vlastne Božiu vôľu (otázka Trojice, teol. perichorézy – ako plnil Otcovu vôľu, keď sú jedno?), Jeho dejiny spásy. Predošlé stráca platnosť, prichádza nové. Tým sa neukazuje predošlé ako strata času pre ľudstvo, strata pre generácie pred Kristom, to bol príkaz pre nich. Ale keď príde nový príkaz, starý stráca význam. Tak aj teraz. Cestou je len a iba Kristus.

v. 10: Záver autora listu: Takto to Pán Boh plánoval, takáto bola Jeho vôľa – boli sme posvätení (je tam použitý perfekt, minulý čas), tým sa stalo to, že nás si Boh posvätil (= oddelil pre seba) obeťou Krista raz navždy. Možno otázka – koho? Celé ľudstvo, alebo iba kresťanov? Kristus umrel za všetkých, nie iba za kresťanov, Jeho obeť má omnoho väčšiu hodnotu. Trochu neskôr (v. 14) však jasne hovorí, že zdokonalení (aj v zmysle „dovršení“, „privedení k cieľu“, ale i „zasvätení“) sú iba tí, ktorí posvätenie prijímú. Autor vnímal vo svojom okolí silné hnutie náboženstiev mystérií (napr. orfici veľmi na vzostupe), tam dochádzalo k opätovnému posväcovaniu sa. Pán Boh si posvätil ľudí raz navždy – obeť je jednorazová a platná natrvalo (v súlade s Ef 4,4-6).

pramene:

Biblia

Septuaginta (LXX) – grécky preklad St. zmluvy

My Bible (apl.)

Preklad nového sveta (jehovistický)

K. Gábriš: List Židom, 1966

<http://www.freebiblecommentary.org>